گزارشی از جایگاه برخی داده‌های اقتصادی که بدون پشتوانه فکری و تحقیقی اعلام می‌شوند و فضای اقتصادی را ملتهب می‌کنند

اعداد توخالی

شعار تأمین آب برای ۲ میلیارد نفر، وجود همیشگی یک رگه فعال اما غیرکارشناسی را در بدنه اجرائی کشور تأیید می‌کند

شرق: سال‌هاست در اقتصاد اعدادی هدف‌گذاری می‌شوند که نه‌تنها به نظر می‌رسد پشتوانه تحقیقاتی و مطالعاتی ندارند، بلکه گاهی اعجاب‌آور هستند. اعدادی که در برنامه‌های توسعه‌ای، ما را قدرت منطقه‌ای اقتصادی می‌شناسند و هاب ترانزیت و تجارت معرفی می‌کنند. اعدادی که در سخنرانی متولیان اقتصاد، بنا بوده نرخ تورم ایران را به زیر پنج درصد برسانند و با ذخایر آبی موجود، دو میلیارد نفر را تأمین کنند! اما آن وعده‌ها کجا و واقعیت کجا؟

عکس: پایگاه اطلاع‌رسانی ریاست جمهوری

تبلیغات با اعداد

اعداد هدف‌گذاری‌شده در اقتصاد ایران، بیشتر از آنکه مبنای مطالعاتی و تحقیقاتی داشته باشد، کارکرد تبلیغاتی دارد. ایران سال‌هاست در برنامه‌های توسعه‌ای نوشته دولتمردان، به قدرت اول اقتصاد منطقه تبدیل شده و هاب ترانزیت و صنعت هوایی و کریدورهای تجاری است؛ اما در واقعیت، بر اساس اعلام بانک جهانی، جزء ۱۰ کشور با بیشترین نرخ تورم جهان است.

حالا دوباره دولت لایحه برنامه هفتم توسعه را با اعداد اعجاب‌انگیز دیگری رونمایی کرده است که بر اساس آن، از سال ۱۴۰۲ تا ۱۴۰۶ رشد اقتصادی هشت درصد، ایجاد سالانه یک میلیون شغل و تورم ۹.۵درصدی هدف‌گذاری شده است.

بااین‌حال، اعداد تبلیغاتی به برنامه‌های توسعه‌ای محدود نمی‌شود و بارها از زبان سیاست‌گذاران و متولیان، عددهایی نقل شده که مشخص نیست تا چه اندازه پشتوانه کارشناسی و علمی دارد و این پرسش و تردید را ایجاد کرده که با این وضعیت، اصولا اقتصاد بر مبنای برنامه و مطالعه اداره می‌شود؟ اخیرا عباسعلی نوبخت، معاون وزیر کشاورزی، در دومین همایش بهینه‌سازی اماکن و تأسیسات مدعی شد «ما با حکمرانی درست آب و در نظر گرفتن بارندگی سالانه و تکیه بر آن و احصای نیازها، می‌توانیم آب مورد نیاز دو میلیارد نفر را تأمین کنیم».

این ادعای معاون وزیر کشاورزی از سوی بسیاری از رسانه‌ها با عنوان «ادعای عجیب» خطاب شد و بنفشه زهرایی، عضو شورای هماهنگی آب دانشگاه تهران، درباره این ادعا به تابناک توضیح داد: «به استناد آخرین بیلان آب مصوب وزارت نیرو، حجم متوسط درازمدت بارندگی کشور ۳۹۶ میلیارد مترمکعب است. حتی اگر فرض کنیم ایران داخل گلخانه‌ای به مساحت کشور باشد و قطره‌ای از آب باران تبخیر و تعرق نشود یا به دریا تخلیه نشود، سرانه منابع آب تجدیدپذیر کشور با جمعیت دو میلیارد نفر، ۱۹۸ مترمکعب در سال خواهد بود که بسیار کمتر از آستانه تعیین‌شده در شاخص فالکن مارک برای آستانه کم‌آبی مطلق معادل ۵۰۰ مترمکعب در سال است و بر اساس این شاخص، مناطقی که دارای سرانه آب تجدیدپذیر کمتر از ۵۰۰ مترمکعب در سال باشند، با کم‌آبی مطلق مواجه بوده و سلامتی، بهداشت و کلیه فعالیت‌های اقتصادی آنها متأثر از کم‌آبی شدید خواهد بود».

از ابتدای سال گذشته مدام مدیران مختلف از سرمایه‌گذاری ۴۰ میلیارد دلاری گازپروم روسیه در ایران خبر دادند و حالا علی اوجی، وزیر نفت، در بیست‌وهفتمین نمایشگاه صنعت نفت مدعی شده است ۲۰۰ قرارداد داخلی و خارجی به ارزش ۱۶۰ میلیارد دلار در صنعت نفت و گاز امضا شده است؛ اما بر اساس اعلام سازمان سرمایه‌گذاری و کمک‌های اقتصادی و فنی ایران، مجموع سرمایه‌گذاری‌های خارجی جذب‌شده در دولت سیزدهم تا زمستان سال گذشته حدود پنج‌میلیاردو ۹۵۰ میلیون دلار بوده است.

عددهای شگفت‌انگیز سرمایه‌گذاری خارجی روی کاغذ

عددهای تبلیغاتی متولیان اقتصادی به دولت سیزدهم خلاصه نمی‌شود و در سال ۱۳۹۸ دولت وقت خبر داد که بر اساس سند ۲۵ساله همکاری‌های ایران و چین، این کشور در ایران ۴۰۰ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری می‌کند؛ اما بر اساس اعلام سازمان سرمایه‌گذاری و کمک‌های اقتصادی و فنی ایران، در حال حاضر حجم سرمایه‌گذاری چینی‌ها در ایران کمتر از افغانستانی‌هاست و بر اساس داده‌های سرمایه‌گذاری چین در سال ۲۰۲۱ شرکت‌های چینی تنها ۵۷ میلیون دلار در ایران سرمایه‌گذاری کرده‌اند.

در ۲۸ مرداد سال ۹۶ بیژن زنگنه، وزیر نفت وقت، در صحن علنی مجلس مدعی شد «صادرات گاز تا پایان دولت دوازدهم به ۷۰ میلیارد مترمکعب می‌رسد». در پایان دولت دوازدهم نه‌تنها شرکت ملی گاز حداکثر حجم صادرات گاز را ۱۷ میلیارد مترمکعب ذکر کرد، بلکه حالا کشور با کسری گاز مواجه شده است و گاز صنایع در فصول سرد جیره‌بندی می‌شود.

در پنجم بهمن سال ۱۳۸۸ محمود احمدی‌نژاد، رئیس‌جمهوری وقت، در مجلس مدعی شد که «با اجرای قانون هدفمندکردن یارانه‌ها، ظرف دو سال و نیم، نرخ تورم در کشور به کمتر از پنج درصد می‌رسد». در سال ۹۱ مرکز آمار ایران نرخ تورم سالانه را ۳۱.۵ درصد اعلام کرد و تورم نقطه به نقطه در ماه‌های آن سال گاهی از ۴۰ درصد عبور کرد.

در سوم بهمن سال ۱۳۸۸ محمد علی‌آبادی، معاون وقت وزیر کشاورزی، در مراسم معارفه خود ادعای عجیبی مطرح کرد و با اشاره به پایین‌بودن میزان بارندگی‌ها در کشور و کمبود امکانات لازم برای جمع‌آوری این بارندگی‌ها، کمبود آب و تولید را از مشکلات کشور دانست و ادعا کرد ایران این ظرفیت را دارد که ۱۵۰ میلیون نفر را غذا دهد!

در ۱۱ خرداد سال ۱۳۸۸ هم فارس از قول نورالدین شهنازی‌زاده، مدیرکل شرکت پالایش و پخش فراورده‌های نفتی، ادعا کرد «تولید روزانه بنزین در کشور به ۱۲۰ میلیون لیتر می‌رسد» و البته در ادامه تأکید کرد «آمار و اطلاعاتی که از طرف شرکت پالایش و پخش به رسانه‌ها داده می‌شود، کاملا صحیح و به‌روز است و آمار و اطلاعاتی که داده می‌شود از واقعیت پایین‌تر است». با گذشت یک دهه از هدف‌گذاری او، حالا میزان تولید روزانه بنزین از ۹۸ تا حداکثر ۱۱۵ میلیون لیتر ذکر می‌شود و اخیرا واردات بنزین روسی به کشور مطرح شده است.

چندی پیش فرشاد مومنی، اقتصاددان، در بیستمین سالگرد درگذشت حسین عظیمی، اقتصاددان فقید، برنامه‌های نمایشی را یکی از آفت‌های توسعه ایران دانست و گفت: «با تکثر بحران‌های کشور و چندپهلوشدن و چندبعدی‌شدن آنها، درهم‌تنیدگی و تعامل این بحران‌ها هیچ راه نجاتی باقی نگذاشته است جز اتکا به یک برنامه توسعه باکیفیت. باید اشاره کنم که تمام تلاش‌هایی که برای حل بحران‌ها به صورت منفرد و جزیره‌ای انجام شده، شکست خورده و هزینه‌هایی سنگین به کشور تحمیل کرده است؛ اما با تمام این اوصاف ما می‌بینیم که رویکردهای ظاهرسازانه و نمایشی به نام «برنامه‌ریزی» وجود دارد و کشور بر اساس پاورپوینت اداره می‌شود، نه بر اساس برنامه باکیفیت».

هنری کیسینجر در صدسالگی

ادامه از صفحه اول

چون شبکه‌ها کار می‌کنند و نقش افراد توانا حتی مانند کیسینجر بسیار محدود می‌شود. یکبار زبیگنیو برژینسکی (Zbigniew Brzezinski) به این نویسنده گفت: که تصمیم‌گیری در سیاست خارجی آمریکا از طرف «استراتژیست‌های پاره‌وقت» انجام می‌گیرد. چون شبکه‌ها کار می‌کنند و نقش افراد توانا حتی مانند کیسینجر بسیار محدود می‌شود. یکبار زبیگنیو برژینسکی (Zbigniew Brzezinski) به این نویسنده گفت: که تصمیم‌گیری در سیاست خارجی آمریکا از طرف «استراتژیست‌های پاره‌وقت» انجام می‌گیرد. کیسینجر و برژینسکی جزء گروه اقلیت اروپایی‌تبار آمریکایی هستند که به تفکیک سیاست خارجی از Business و شرکت‌های بزرگ تولیدکننده تسلیحات معتقدند و آن را صحنه مدیریت تضادها در منافع کلان ملی تلقی می‌کنند. به عبارتی، دولت باید به این گروه‌ها خط بدهد و نه برعکس. این دو سیاست‌اندیش و سیاست‌ورز از پیروان مکتب هانس مورگنتا (Hans Morgenthau) هستند که به توازن قدرت و همزیستی اعتقاد دارند. برخلاف آنچه در ایران گفته می‌شود، کیسینجر بعد از ۱۹۷۷ که از سیاست کنار رفت، نقش کم‌رنگی در شکل‌دهی، اولویت‌یابی و اجرای سیاست خارجی آمریکا داشته است. او مخالف انزوای روسیه و تقابل با چین بوده؛ هرچند در داووس ۲۰۲۳ با توجه به فضای به‌شدت ضد روسی و ضد چینی در آمریکا، از مواضع دیرینه خود در مخالفت با گسترش ناتو و تحدیدسازی چین قدری عقب‌نشینی کرد.

کیسینجر معتقد به انسان‌ها و اندیشه‌های بزرگ در شکل‌گیری تاریخ است. او تشکیلات، سازمان و پروسه را تابع آمریت و اراده انسان‌ها می‌داند. به همین دلیل چوئن‌لای، مارگارت تاچر، کانرد آدنوئر و چارلز دوگل را تعیین‌کننده می‌داند. او نیز متهم است که به دیکتاتورها علاقه‌مند و با سادات و محمدرضاشاه دوستی‌های عمیقی بنا کرده بود. او به این نویسنده گفت: ما از قابلیت‌های اپوزیسیون شاه خیلی اطلاع نداشتیم و در نهایت بین کمونیست‌ها و مذهبی‌ها در سال ۱۹۷۸-۱۹۷۹، گروه دوم را باید می‌پذیرفتیم. زمانی که کیسینجر وزیر خارجه بود، جریان چپ در آمریکای لاتین و اروپا در اوج قدرت روشنفکری و اثرگذاری اجتماعی خود بود و کیسینجر متهم به دفاع از منافع سرمایه‌داری و حفظ وضع موجود در نظام بین‌الملل بود. زمانی که این نویسنده در دهه ۱۹۸۰ در آمریکا دانشجوی روابط بین‌الملل بود، بدنه دانشگاهی در آمریکا میانه‌رو متمایل به راست بود، اما هم‌اکنون میانه‌رو و به‌شدت متمایل به چپ است. از این‌رو کیسینجر در میان نسل جدید دانشگاهی آمریکا از اعتبار فکری کمتری برخوردار است. هرچند کیسینجر در متون روابط بین‌الملل جایگاه خاص خود را دارد و ادبیات او در کنار نظریه‌پردازی قدرت و توازن قوا تدریس می‌شود؛ اما به لحاظ سیاسی کمتر مورد وثوق است. امروز چالش‌های کشورها نه قدرت کمونیسم است و نه خیالبافی‌های ایدئالیسم، بلکه آنها عموما با محیط زیست، عدالت اجتماعی، توزیع ثروت و حقوق مدنی شهروندان دست‌وپنجه نرم می‌کنند. جهان دهه ۱۹۷۰ با جهان دهه ۲۰۲۰ تغییرات ساختاری به خود دیده است. درباره اینکه آیا کیسینجر به نیکسون خط می‌داد یا برعکس، شش کتاب در آمریکا نوشته شده است و عموما تأکید بر این نکته دارند که معمار سیاست خارجی آمریکا در سال‌های ۱۹۶۹-۱۹۷۴ ریچارد نیکسون بوده و کیسینجر در تئوریزه‌کردن و اجرائی‌کردن آن، نقش بنیادی ایفا کرده است، به طوری که در این دوره بود که روابط چین و آمریکا عادی‌سازی شد و تقابل میان شوروی و آمریکا به همکاری و ثبات‌سازی منجر شد. در این زمینه کیسینجر به این نویسنده گفت: برخلاف آنچه خیلی‌ها فکر می‌کنند، چینی‌ها بودند که از طریق پاکستان پیام دادند که می‌خواهند با آمریکا مذاکره کنند. او و همراهانش به پاکستان می‌رفتند و با هواپیمای پاکستانی برای مذاکرات سری دوجانبه به چین سفر می‌کردند.

کیسینجر چه به‌عنوان نظریه‌پرداز و چه به‌عنوان سیاست‌ورز، مکتب و جایگاه خود را در جامعه دانشگاهی و حاکمیت آمریکا داراست؛ هرچند این مکتب به‌ویژه از سال ۲۰۰۰ به بعد که آمریکا عمدتا با گروه‌های لابی مدیریت می‌شود، به حاشیه رانده شده است. کیسینجر به واسطه جمله‌بندی‌های دقیق و متأثر از روندهای تاریخ و طبع بشر، چه در آمریکا و چه در سطح بین‌الملل، جایگاه ویژه‌ای دارد و می‌تواند به عموم نخبگان فکری و سیاسی دسترسی داشته باشد و این ظرفیت منحصربه‌فرد آمریکاست که چنین پلورالیسمی را فراهم آورده است. او با عموم رؤسای جمهور آمریکا بعد از ۱۹۷۷ در ارتباط بوده و در ضیافت‌ها شرکت کرده است؛ ولی اندیشه‌های کلاسیک او، مانند همزیستی با روسیه و چین، با واقعیات سیاست در آمریکا سنخیت کمتری دارند؛ زیرا که امروز سیاست خارجی به‌شدت بنیان‌های اقتصادی به خود گرفته است. کیسینجر در دهه گذشته با انتشار مطالبی پیرامون آی‌تی و هوش مصنوعی سعی کرده خود را با تحولات روز هم‌سنخ کند. کیسینجر مانند اروپایی‌ها، دموکراسی را خاص جامعه غربی می‌داند و معتقد به بسط و اولویت‌دادن به آن در نظام بین‌الملل به‌عنوان یک اصل سیاست خارجی نیست. او ایدئالیسم سیاسی را نمی‌پذیرد و اعتقاد دارد باید زمینه‌های ایجاد مصالح و منافع مشترک با افراد و کشورها را بنای سیاست خارجی قرار داد و نه تغییر نظام سیاسی آنها. کیسینجر امروز صدساله شد. او کمتر ظاهر می‌شود و بیشتر از طریق Zoom صحبت می‌کند و با واژگان تخصصی و جمله‌بندی‌های متراکم که ریشه در قواعد زبان آلمانی دارد، نظرات کلاسیک خود را بیان می‌کند. کیسینجر مخالفان سرسختی در داخل و خارج از آمریکا دارد؛ ولی همه به او گوش می‌دهند و نظرات او را با دقت می‌خوانند. هرچند باید به منش و بلندطبعی آمریکا احترام گذاشت که به یک مهاجر با لهجه غلیظ انگلیسی چنین فرصتی برای بروز و ظهور داده است، اما چند ویژگی هنری کیسینجر هم شایان ستایش است: پرکاری، تمرکز، اعتمادبه‌نفس، حافظه نزدیک به دیجیتالی، ظرفیت خارق‌العاده روان‌شناسانه در فهم طرف مقابل و روابط‌عمومی فراموش‌ناپذیر. در اواخر سال ۲۰۰۱، جورج بوش پسر او را به ریاست کمیسیونی برای بررسی وقایع ۱۱ سپتامبر منصوب کرد. هیاهویی علیه کیسینجر به پا شد و رئیس‌جمهور آمریکا مجبور شد به جای او سناتوری را رئیس کمیسیون ۱۱ سپتامبر کند. کیسینجر به‌راحتی از کنار این موضوع گذشت و در بیانیه‌ای کوتاه خود را حامی منافع ملی آمریکا خواند. با وجود فرازونشیب‌های تمام‌نشدنی در زندگی سیاسی کیسینجر، او همچنان مخالفان قسم‌خورده‌ای دارد ولی به‌شدت مورد احترام آنهاست. هرچند چه در غرب و چه خارج از غرب، لشکری از «تحلیلگران» زیرِ متوسط با مدرک دکتری از دانشگاه‌های دست بیستم، قارچ‌وار ظهور کرده‌اند، ولی هنوز هوش و نبوغ جای خود را باز می‌کند؛ زیرا طبع بشر استعداد را محترم می‌شمارد و افراد خاص را تشخیص می‌دهد. جیمز روزنا (James Rosenau)، استاد این نویسنده، فراتر از افراد زیر متوسط رفته و به دانشجویان خود توصیه می‌کرد: زندگی بسیار کوتاه است؛ وقت خود را با افراد متوسط تلف نکنید. نبوغ کیسینجر مهم‌تر از افکار و مواضع اوست. چرا کیسینجر تا به امروز صد سال عمر کرده است؟ شاید یک دلیل این باشد که او با غم و اندوه همراه با ایدئالیست‌بودن، زندگی نکرده است؛ او یک واقع‌بین تمام‌عیار است. لایه‌های دور از چشم طبع بشر برای کسب قدرت، حفظ قدرت و دسترسی به ثروت، فراتر از آرزوها و حیله‌گری‌هایی است که آدمی با کلمات و اداها به نمایش می‌گذارد. سیاست از نظر کیسینجر مانند عموم واقع‌گرایان، حفظ توازن است. با همین استدلال، چرچیل معتقد بود دشمن را نباید کامل نابود کرد. مبنای سیاست‌ورزی کیسینجر، روش‌های تعامل با رقبای آمریکا بود. او قبل از آنکه یک سیاست‌اندیش و سیاست‌ورز باشد، یک روان‌شناس در فهم و واکاوی مخالفان آمریکاست.

تشریح برنامه‌های سالروز آزادسازی خرمشهر قهرمان

معاون فرهنگی، اجتماعی و گردشگری سازمان منطقه آزاد اروند، برنامه‌های گرامیداشت سالروز آزادسازی خرمشهر را تشریح کرد

حجت‌الاسلام‌والمسلمین «عادل فریحی»، در نشست خبری با اشاره به برگزاری همایش بانوان اسوه صبر و مقاومت در خرمشهر و تکریم رزمندگان بانو در خلال ۴۵ روز مقاومت خرمشهر، در راستای اجرای موزه مجازی جنگ گفت: در این برنامه، رزمایش آبی-خاکی نیز اجرا شد.

فریحی اضافه کرد: دعوت از هنرمندان ملی برای اجرای برنامه در خرمشهر و اجرای کارگاه‌های آموزشی و اجرای نقاشی هنرمندان تجسمی همراه با به تصویر کشیدن تمثال شهدا، همچنین بازسازی دیوارنگاره مسجد جامع خرمشهر که توسط هنرمند قدیمی کشورمان در سال‌های جنگ ایجاد شده، با اجازه این هنرمند، از دیگر برنامه‌های این روز بود.

او با اشاره به اهدای قطعه زمین به خانواده‌های معزز شاهد و ایثارگر منطقه گفت: در سالروز آزادسازی خرمشهر، بالغ بر ۵۰ قطعه زمین به خانواده‌های شاهد شهرهای آبادان و خرمشهر واگذار شد.

معاون فرهنگی، اجتماعی و گردشگری سازمان منطقه آزاد اروند ادامه داد: فاز اول بهسازی گلزار شهدای خرمشهر با همکاری شهرداری این شهر و بنیاد شهید، به بهره‌برداری خواهد رسید.

فریحی افزود: برپایی تور گردشگری و بازدید از بناهای تاریخی دفاع مقدس و برگزاری نمایشگاه صنایع دستی و هنری در خیابان ساحلی خرمشهر تا سوم خرداد ازجمله برنامه‌های این معاونت در گرامیداشت سالروز آزادسازی خرمشهر بود.

او با اشاره به برگزاری جشنواره جایزه بزرگ «بهروز»، یادآور شد: این جشنواره برای انتخاب برترین آثار مصور میان هنرمندان برگزار شد و در سال‌های آینده دبیرخانه این همایش نیز ایجاد و در سطوح ملی و منطقه‌ای برگزار می‌شود.

معاون فرهنگی، اجتماعی و گردشگری سازمان منطقه آزاد اروند خاطرنشان کرد: برنامه کاروان راویان فتح برای حضور در منازل خانواده‌های معزز شاهد و ایثارگر و تکریم و دیدار با خانواده‌های معظم شاهد، شب خاطره با شعرای ملی و منطقه‌ای و ارائه خدمات درمانی به خانواده‌های کم‌بضاعت در مرکز درمانی فخرالنسا، از دیگر برنامه‌های سالروز آزادسازی خرمشهر بود.

فریحی با اشاره به انجام برنامه‌های محیطی همچون نورافشانی، تصریح کرد: خرید تجهیزات برای مراکز ترک اعتیاد منطقه با اعتباری بالغ بر ۲۵۰ میلیون تومان نیز در دستور کار قرار گرفته است.

وی به برگزاری مسابقات ورزشی در سالروز آزادسازی خرمشهر اشاره کرد و گفت: بالغ بر ۳۴ برنامه ورزشی در این مناسبت با همکاری ادارات ورزش آبادان، خرمشهر و مینوشهر برگزار شد.

معاون فرهنگی، اجتماعی و گردشگری سازمان منطقه آزاد اروند از برنامه فاتحان به‌عنوان یک برنامه ملی نام برد و گفت: همایش فاتحان در سالروز آزادسازی خرمشهر برگزار شد و در آن پذیرای چهره‌های ملی بودیم.

فریحی از افتتاح هتل جهان‌آرا در خرمشهر با همکاری مدیریت گردشگری سازمان منطقه آزاد اروند خبر داد و یادآور شد: با افتتاح این هتل، تعداد هتل‌های منطقه آزاد اروند به عدد دو ارتقا خواهد یافت.

ادامه از صفحه اول

پوپولیست‌های جدید

از این‌رو است که دولوز هر وقت درباره مردم حرف می‌زند، از «مردمی در راه» سخن می‌گوید؛ مردمی رها و گشوده به سیاست. مردم در راه را اتصالات نو رقم می‌زند؛ اتصالاتی که مبنای آن صرفا میل است. هرجا مردمی هست پوپولیست‌ها هم در کمین آن نشسته‌اند. پوپولیست‌ها کارشان سیاست‌سازی و شکل‌دادن به جریان‌های خودانگیخته است که از میل‌های جمعی شکل گرفته است. پس هرجا مردمی هست، پوپولیست‌ها نیز حضور دارند. در برهه‌های کوتاهی از تاریخ بوده است که آنان حضور نداشته‌اند یا زمینه مستعد برای حضورشان فراهم نبوده است. اغلب جریان‌های خودانگیخته سیاسی را مخالفان آنان محدود کرده یا پوپولیست‌های منتقد آن را دستکاری کرده و به انحراف می‌کشانند. بعید است این جریانات به‌راحتی دست از سر مردم بردارند؛ چراکه متکی به همان مردمی‌اند که از مسیر خودانگیختگی خارج و با آنان هم‌داستان شده‌اند. در این وضعیت است که مردم علیه مردم شکل می‌گیرند. آموزه‌های دولوز در برابر هر چفت‌وبستی که قرار است مردم را به انقیاد درآورد، مقاومت می‌کند. از این‌رو است که مقاومت و قدرت در فلسفه دولوز معنای جدی و عمیقی دارد؛ معنایی که مانعی در برابر برداشت‌های پوپولیستی از این مفهوم می‌شود. در اعتراضات اخیر به دلیل جنس مطالبات مردم، پوپولیست‌های بیشتری دست به کار بودند تا این اعتراضات را مصادره کنند و با اینکه به خواسته خود دست پیدا نکردند اما خودانگیختگی این اعتراضات را کدگذاری کرده و آن را به انزوا کشاندند. از این منظر نتایج عملکرد پوپولیست‌ها و مخالفان آنان به نقطه مشترکی رسیده است: تداوم وضعیت موجود با وجود شعارهایی که علیه وضعیت موجود سر می‌دهند.

۱. «ژیل دولوز»، کلر کولبروک، ترجمه رضا سیروان، نشر مرکز

سخنی با رئیس‌جمهور محترم

با عرض پوزش و احترام به شخصیت فرد معرفی‌شده، پرواضح است که ایشان برای این سمت فاقد ویژگی‌های پیش‌گفته است. سوابق کاری فرد مذکور (نگارنده به سوابق شخصی و فردی ایشان نگاه منفی ندارد) برای تصدی در وزارت خطیر آموزش و پرورش با حداقل معیارهای مدیریت کلان در کشور و وزارتخانه مهمی مانند آموزش و پرورش و همچنین ویژگی‌هایی که بتواند دو نیاز پیش‌گفته را تجلی بخشد، هیچ تطبیقی ندارد؛ پس تا فرصت باقی است، دولت در این ماجرا تجدیدنظر کند یا مجلس با واکنش مناسب و درک شرایط کنونی کشور، بیش‌ازپیش فاصله جامعه فرهنگی کشور و نظام را بیشتر نکند. حداقل احترام دولت به مهم‌ترین کانون تربیت نیروهای انسانی شایسته برای کشور، معرفی وزیری از بین جامعه ارزشمند فرهنگیان است که از سوابق و تجارب ممتاز اجرائی، مدیریتی کلان آموزشی و تربیتی برخوردار بوده و بهره‌مند از دانش کافی و متناسب با شأن و منزلت آموزش و پرورش باشد. بدون تردید بی‌توجهی به نکات یادشده و قرارگرفتن وزیری به دور از معیارهای لازم در کاهش انگیزه و کارایی قشر عظیم و مهم و مؤثر آموزش و پرورش و دلسوزی آنان تأثیر جبران‌ناپذیری به جای خواهد گذاشت و کارنامه دولت را در این بخش با ناکارآمدی همراه خواهد کرد.

پایانی امیدوارکننده بر هفته روابط‌عمومی ۱۴۰۲

برنامه‌های امسال پر بود از گِله‌هایی که آنها از خود و همکاران‌شان داشتند؛ از انجمن‌ها و نهادهای تخصصی، از بی‌توجهی به توان و تخصص نیروهای جوان، از بی‌توجهی به امور مهم پژوهش و آموزش و از بی‌انگیزگی و کرختی بسیاری از مدیران، کارشناسان و کارکنان روابط‌عمومی وزارتخانه‌ها و سازمان‌های دولتی.

۵- جز از راستی هیچ دم برنیار! شعار امسال هفته روابط‌عمومی (مصراعی از ملک‌الشعرای بهار) به‌خوبی بیانگر انتظار جامعه از روابط‌عمومی‌ها و تأکیدی بر مهم‌ترین پیمان اخلاقی آنها با مردم بود. این شعار، تاریخ مصرف ندارد و همواره باید پیش‌روی مدیران ارشد و متخصصان روابط‌عمومی قرار گیرد. غیر از این باشد، همه چیز را باخته‌ایم. در واقع همه باخته‌ایم! اعتماد، مهم‌ترین عنصری است که راست‌گویی تولید می‌کند و بر پایه آن، مناسبات سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی شکل گرفته و دوام و قوام می‌یابد. امسال و در هفته روابط‌عمومی بر لزوم راست‌گویی متخصصان این نهاد پیونددهنده مردم و دستگاه‌های حاکمیتی بیش‌ازپیش تأکید شد.

نکته پایانی اینکه امید است متخصصان روابط‌عمومی در سال ۱۴۰۲ بیشتر از آنکه تلاش کنند حرف‌های مسئولان را به گوش مردم برسانند، حرف‌های مردم را به گوش مسئولان رسانده و به نمایندگی از آنها مطالبه‌گری را از درون سازمان‌های خود گسترش دهند.